

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

1640 *Llei orgànica 3/2011, de 28 de gener, per la qual es modifica la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La Llei orgànica de partits polítics va ser una llei d'enfortiment democràtic i un dels exemples més notables de compromís en defensa i consolidació del nostre règim de llibertats, atès que va establir que els partits polítics, havent estat configurats com una peça medul·lar en el nostre sistema, havien de respectar en la seva actuació el mètode democràtic per defensar les seves idees i objectius. La seva aplicació va comportar la il·legalització de partits que justificaven la violència com a mètode i que estaven en connivència amb organitzacions terroristes o els servien d'instrument per prolongar políticament i socialment el terror, l'amenaça, la intimidació o l'extorsió.

Al seu torn, amb la finalitat d'excloure durant el procés electoral les candidatures fraudulentament successores de partits il·legalitzats, va introduir a la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, una reforma articulada entorn de dues mesures: la prohibició de presentar candidatures per a «les agrupacions d'electors que, de fet, continuïn o succeeixin l'activitat d'un partit polític declarat judicialment il·legal i dissolt, o suspès» (article 44.4 LOREG); i la legitimació del Govern i del Ministeri Fiscal per fer efectiva aquesta prohibició, mitjançant el recurs contra la proclamació d'aquestes candidatures davant la Sala de l'article 61 del Tribunal Suprem (article 49.5 LOREG).

Avui, gairebé nou anys després, vista l'experiència acumulada, des de la convicció moral i política que la democràcia, amb els ressorts de l'Estat de dret, pot dotar-se d'instruments jurídics per a la seva defensa, i tenint en compte la doctrina del Tribunal Suprem, del Tribunal Constitucional i del Tribunal Europeu de Drets Humans, es considera convenient reformar determinats preceptes de la llei electoral per evitar que formacions polítiques il·legals o els qui justifiquen la violència terrorista o hi donen suport puguin utilitzar noves vies per tal de, fraudulentament, concórrer a futurs processos electorals i obtenir representació institucional.

Per a això, en primer lloc, s'amplia als partits, federacions i coalicions la prohibició de presentar candidatures que de fet siguin successores o continuadores de l'activitat d'un partit il·legalitzat i, de conformitat amb això, també s'amplia la legitimació del Govern i del Ministeri Fiscal en el recurs contenciós electoral per impugnar candidatures presentades per partits, federacions o coalicions, a més de les presentades per agrupacions d'electors, actualment previstes a la Llei.

En segon lloc, es possibilita la impugnació de candidatures durant la campanya electoral, ampliant tant el termini de presentació del recurs (fins al quaranta-quatrè dia posterior a la convocatòria de les eleccions), com el termini perquè el Tribunal Constitucional resolgui sobre els eventuais recursos (que coincideix amb l'últim dia de la campanya electoral).

També es preveu la possibilitat que, des de la votació fins a la proclamació d'electes, el Govern a través de l'Advocacia de l'Estat i el Ministeri Fiscal sol·liciti, davant la Sala

Especial del Tribunal Suprem de l'article 61 de la LOPJ, la suspensió cautelar de la proclamació d'electes pertanyents a candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions integrades per partits contra els quals vagin a promoure un procediment d'il·legalització o un incident d'execució de sentència d'il·legalització en els quinze dies següents.

Complementàriament, s'introdueix, en totes les modalitats de processos electorals, una nova causa d'incompatibilitat sobrevinguda, que es dóna en els representants electes de candidatures presentades per partits, o per federacions o coalicions de partits declarats posteriorment il·legals per sentència judicial ferma, llevat que voluntàriament i de manera expressa i indubtable rebutgin les causes que van motivar la il·legalització de la formació sota la llista de la qual van concórrer a les eleccions.

En un altre ordre de coses, i per garantir el funcionament normal de les entitats locals quan no sigui possible cobrir les vacants generades per mort, incapacitat o renúncia dels regidors i els seus suplents, i davant la negativa dels ciutadans a ocupar aquestes vacants d'acord amb el sistema actualment previst, es modifica la Llei per encomanar la gestió ordinària d'aquests municipis als òrgans que tinguin atribuïda la competència sobre règim local segons els respectius estatuts d'autonomia i les lleis bàsiques de l'Estat.

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general.*

La Llei orgànica 5/1985, 19 de juny, del règim electoral general, es modifica en els termes següents:

U. La lletra b) de l'apartat 2 de l'article 6 queda redactada de la manera següent:

2. Són inelegibles:

«b) Els condemnats per sentència, encara que no sigui ferma, per delictes de rebel·lió, de terrorisme, contra l'Administració pública o contra les institucions de l'Estat quan la sentència hagi establert la pena d'inhabilitació per a l'exercici del dret de sufragi passiu o la d'inhabilitació absoluta o especial o de suspensió per a ocupació o càrrec públic en els termes que preveu la legislació penal.»

Dos. S'inclou un apartat 4 a l'article 6 amb la redacció següent:

«4. Les causes de inelegibilitat també ho són d'incompatibilitat. Les causes d'incompatibilitat es regeixen pel que es disposa per a cada tipus de procés electoral.

En tot cas són incompatibles les persones electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma, així com els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma. La incompatibilitat té efecte en el termini de quinze dies naturals, des que l'Administració electoral permanent comuniqui a l'interessat la causa d'incompatibilitat, llevat que aquest formuli, voluntàriament, davant aquesta Administració una declaració expressa i indubtable de separació i rebuig respecte de les causes determinants de la declaració d'il·legalitat del partit polític o del partit integrant de la federació o coalició en la candidatura de la qual hagi resultat electe; o, si s'escau, del partit al qual s'hagi declarat vinculada l'agrupació d'electors en la candidatura de la qual hagi resultat electe.

Si durant l'exercici del mandat a què hagi accedit després d'haver explicitat aquesta declaració, la persona electa se'n retracta, per qualsevol mitjà, o mostra contradicció, a través de fets, omissions o manifestacions, respecte del seu contingut, ha de quedar definitivament incursa en la causa d'incompatibilitat que regula aquest apartat. La incompatibilitat té efecte a partir de la notificació realitzada a l'efecte per l'Administració electoral permanent, per si o a instància del Govern a través de l'Advocacia de l'Estat o del Ministeri Fiscal.

En els supòsits que preveuen els dos paràgrafs anteriors, l'afectat i, si s'escau, el Govern a través de l'Advocacia de l'Estat i el Ministeri Fiscal poden interposar recurs davant la Sala Especial del Tribunal Suprem que regula l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial, en els terminis que preveu l'article 49 d'aquesta Llei.

El mateix règim d'incompatibilitat s'aplica als integrants de la candidatura de la formació política declarada il·legal que siguin cridats a cobrir l'escó vacant, inclosos els suplents.»

Tres. L'apartat 5 de l'article 41 queda redactat de la manera següent:

«5. Els representants de cada candidatura poden obtenir dins dels dos dies següents a la proclamació de la seva candidatura una còpia del cens del districte corresponent, ordenat per taules, en un suport apte per al seu tractament informàtic, que es pot utilitzar exclusivament per als fins que preveu aquesta Llei. Alternativament, els representants generals poden obtenir en les mateixes condicions una còpia del cens vigent dels districtes on el seu partit, federació o coalició presenti candidatures. Així mateix, les juntes electorals de zona han de disposar d'una còpia del cens electoral utilitzable, corresponent al seu àmbit.

Les juntes electorals, mitjançant resolució motivada, poden suspendre cautelarment el lliurament de les còpies del cens als representants abans esmentats quan la proclamació de les seves candidatures hagi estat objecte de recurs o quan es consideri que podrien estar incurses en alguna de les circumstàncies que preveu l'article 44.4 d'aquesta Llei.»

Quatre. L'apartat 4 de l'article 44 queda redactat de la manera següent:

«4. En tot cas, els partits polítics, les federacions o coalicions de partits, i les agrupacions d'electors no poden presentar candidatures que, de fet, continuïn o succeeixin l'activitat d'un partit polític declarat judicialment il·legal i dissolt, o suspès. A aquests efectes, s'ha de tenir en compte la similitud substancial de les seves estructures, organització i funcionament, de les persones que els componen, regeixen, representen, administren o integren cadascuna de les candidatures, de la procedència dels mitjans de finançament o materials, o de qualssevol altres circumstàncies rellevants que, com la seva disposició a donar suport a la violència o al terrorisme, permetin considerar aquesta continuïtat o successió.»

Cinc. L'apartat 5 de l'article 49 queda redactat de la manera següent:

«5. Els recursos que preveu aquest article són aplicables als supòsits de proclamació o exclusió de candidatures presentades pels partits, federacions, coalicions i agrupacions d'electors als quals es refereix l'apartat 4 de l'article 44 d'aquesta Llei orgànica, amb les excepcions següents:

a) El recurs que preveu l'apartat primer del present article s'ha d'interposar davant la Sala Especial del Tribunal Suprem que regula l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial.

b) També estan legitimats per a la interposició del recurs els qui ho estiguin per sol·licitar la declaració d'il·legalitat d'un partit polític, conforme al que disposa l'apartat 1 de l'article 11 de la Llei orgànica de partits polítics, i tenen dret d'accés a la documentació que figuri en poder de les juntes electorals.

c) Si durant la campanya electoral les parts legitimades per interposar el recurs tenen coneixement de circumstàncies que, d'acord amb l'article 44.4 d'aquesta Llei, impedeixen la presentació de candidatures, el recurs es pot interposar fins al quaranta-quatrè dia posterior a la convocatòria, i la Sala Especial del Tribunal Suprem n'ha d'emetre resolució dins del tercer dia a partir de la interposició.

En aquest supòsit, no és aplicable la prohibició de fabricació de les paperetes de la candidatura afectada que preveu l'article 71.2.»

Sis. S'inclou un apartat 4 bis a l'article 108 amb la redacció següent:

«4 bis. Des de la votació fins a la proclamació d'electes, el Govern a través de l'Advocacia de l'Estat i el Ministeri Fiscal pot presentar, davant la Sala Especial del Tribunal Suprem de l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial, un escrit motivat on s'anuncii la presentació, en un termini no superior a quinze dies, de la demanda d'il·legalització o de l'incident d'execució que preveuen els articles 11 i 12.3 de la Llei orgànica 6/2002, de partits polítics, en què se sol·liciti la suspensió cautelar de la proclamació dels electes que hagin concorregut en les candidatures del partit afectat o en les federacions o coalicions integrades per aquest. Així mateix, poden sol·licitar la suspensió cautelar de la proclamació dels electes que hagin concorregut en candidatures presentades per agrupacions d'electors que puguin estar vinculades al partit contra el qual es dirigeixi la demanda d'il·legalització o l'incident d'execució, o a un partit declarat il·legal per resolució judicial ferma. La Sala ha d'emetre resolució sobre la suspensió en els dos dies següents a la presentació de l'escrit esmentat.

Una vegada presentada la demanda o instat l'incident, la Sala, en resoldre el tràmit d'admissió, s'ha de pronunciar sobre la continuïtat o no de la suspensió cautelar fins a la finalització del procediment. Prorrogada la suspensió, si la resolució que posi fi al procediment declara la il·legalització del partit o la seva condició de successor d'un altre d'il·legalitzat, també ha de declarar la no-proclamació dels electes que hagin concorregut en les seves candidatures o en les de federacions o coalicions integrades per aquest. El pagament de les subvencions a què es refereix l'article 127.2 no escau mentre subsisteixi la mesura de suspensió adoptada i només s'ha de portar a efecte si la resolució que posa fi al procediment judicial és desestimàtoria de la demanda d'il·legalització o de l'incident d'execució.

En qualsevol moment del mandat electoral dels electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors, el Govern a través de l'Advocacia de l'Estat i el Ministeri Fiscal pot presentar, davant la Sala Especial del Tribunal Suprem de l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial, la demanda o l'incident d'execució que preveuen els articles 11 i 12.3 de la Llei orgànica 6/2002, de partits polítics, en què sol·licita que es declari la vinculació de les agrupacions esmentades amb un partit il·legalitzat o amb el partit que es pretén il·legalitzar.»

Set. S'inclou una lletra f) a l'apartat 2 de l'article 155 amb la redacció següent:

«f) Els diputats i senadors electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma i els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma.»

Vuit. S'inclou un apartat 5 a l'article 155 amb la següent redacció:

«5. Quan la causa d'incompatibilitat sigui la que preveu l'apartat 2.f), s'ha d'aplicar el que disposa l'article 6.4 d'aquesta Llei.»

Nou. S'inclou una lletra e) a l'apartat 2 de l'article 178 amb la redacció següent:

«e) Els regidors electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma i els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma.»

Deu. L'apartat 3 de l'article 178 queda redactat de la manera següent:

«3. Quan es produeixi una situació d'incompatibilitat, els afectats han d'optar entre la renúncia a la condició de regidor o l'abandonament de la situació que, d'acord amb el que estableix l'apartat anterior, doni origen a la incompatibilitat

esmentada. Quan la causa d'incompatibilitat sigui la que preveu l'apartat 2.e) d'aquest article, s'ha d'aplicar el que disposa l'article 6.4 d'aquesta Llei.»

Onze. S'inclou un segon paràgraf a l'apartat 3 de l'article 182 amb la redacció següent:

«[...]»

Quan sigui impossible conformar la comissió gestora, la diputació provincial o, si s'escau, l'òrgan competent de la comunitat autònoma ha d'assumir directament la gestió ordinària de l'entitat Local, i no poden adoptar acords per als quals es requereixi una majoria qualificada.»

Dotze. S'inclou una lletra e) a l'apartat 1 de l'article 203:

«e) Els diputats provincials electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma i els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma.»

Tretze. L'apartat 2 de l'article 203 queda redactat de la manera següent:

«2. Quan es produeixi una situació d'incompatibilitat, els afectats han d'optar entre la renúncia al lloc de diputat provincial o l'abandonament de la situació que, d'acord amb el que estableix l'apartat anterior, doni origen a la incompatibilitat esmentada. Quan la causa d'incompatibilitat sigui la que preveu l'apartat 1.e), s'ha d'aplicar el que disposa l'article 6.4 d'aquesta Llei.»

Catorze. L'article 209 queda redactat de la manera següent:

«Article 209. *Respecte a règims autonòmics i forals.*

El que regula el present capítol s'entén sense perjudici del respecte als règims especials autonòmics i forals, i en tot cas els és aplicable el que disposen els articles 6.4 i 203.1.e) de la present Llei.»

Quinze. S'inclou una lletra e) a l'apartat 2 de l'article 211 amb la redacció següent:

«e) Els diputats al Parlament Europeu electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma i els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma.»

Setze. L'apartat 3 de l'article 211 queda redactat de la manera següent:

«3. En els supòsits de les lletres c) i d) de l'apartat anterior, la incompatibilitat s'ha de resoldre a favor de la condició parlamentària adquirida en últim terme. Quan la causa d'incompatibilitat sigui la que preveu l'apartat 2.e), s'ha d'aplicar el que disposa l'article 6.4 d'aquesta Llei.»

Disposició final primera.

Es modifiquen els apartats 3 i 7 de l'article 11 de la Llei orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics, passen a tenir la redacció següent:

«3. La Sala ha de procedir immediatament a citar a termini el partit polític afectat i, si s'escau, les persones electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors, i els ha de donar trasllat de la demanda, perquè puguin comparèixer davant la Sala en el termini de vuit dies. Una vegada hi hagin comparegut en la forma deguda o hagi transcorregut el termini corresponent sense que ho hagin

realitzat, la Sala ha d'analitzar l'admissió inicial de la demanda i la pot inadmetre mitjançant una interlocutòria si es dóna alguna de les causes següents:

- a) Que l'hagi interposat una persona no legitimada o no representada degudament.
- b) Que manifestament no es compleixin els requisits substantius o de forma per a la seva admissió.
- c) Que la demanda manifestament no tingui fonament.

L'apreciació que es dóna alguna de les causes indicades s'ha de posar de manifest a les parts perquè hi puguin formular al·legacions en el termini comú de deu dies.»

«7. La sentència dictada per la Sala Especial del Tribunal Suprem, que pot declarar la dissolució del partit polític o desestimar la demanda, no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici, si s'escau, del recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional, i és executiva des del moment de la seva notificació. Si es decreta la dissolució, la Sala ha d'ordenar la cancel·lació de la inscripció registral corresponent, i la sentència produeix els efectes que determina l'article següent d'aquesta Llei orgànica. Si s'escau, la sentència també ha de declarar l'existència o no de vinculació amb el partit polític il·legalitzat de les candidatures presentades per les agrupacions d'electors. Si es desestima la demanda, aquesta només es pot tornar a reiterar si es presenten davant el Tribunal Suprem nous elements de fet, suficients per realitzar valoracions sobre l'activitat il·legal d'un partit diferents de les ja contingudes a la sentència.»

Disposició final segona. *Modificació del Codi penal.*

Es corregeixen els següents articles i apartats de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, en la redacció que en fa la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny.

1. A l'article 131.1, se suprimeix el paràgraf següent: «Els delictes de calúmia i injúria prescriuen a l'any».
2. A l'apartat 7 de l'article 197 se substitueix l'incís «esmentats a l'apartat 5» per «esmentats a l'apartat anterior».
3. A l'article 288.1 s'inclou la referència a l'article 284 entre les referències als articles 282 bis i 286 bis.
4. A l'apartat 1 de l'article 570 quater, se substitueix l'incís «aquest capítol» per «aquest capítol i el següent» i l'incís «de l'article 31 bis» per «dels articles 33.7 i 129».

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

La present Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 28 de gener de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO